

**Pārskats par
Višķu pagasta bibliotēkas
darbību 2020. gadā**

Višķu pagasta bibliotēkas darba pārskata kopsavilkums

Višķu pagasta bibliotēka darbojās kā kultūras un informācijas centrs, kas nodrošina bibliotekārus pakalpojumus un informācijas pieejamību ikvienam pagasta iedzīvotājam un visiem interesentiem, veicina pagasta sabiedrības izaugsmi un piedalās mūžizglītības procesā.

2020. gada svarīgākais notikums bija piedalīšanās starptautiskā piemiņas pasākumā "Izraēla Višķu sinagogas vietā". Bibliotēkā tika organizēta novadpētniecības materiālu izstāde, kas veltīta Višķu pagasta ebreju kopienu vēsturei. Izveidotas 3 jaunās tematiskas mapes.

Tika nodrošināta līdzdalība nacionālajā lasīšanas veicināšanas programmā "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2020", grāmatas lasīja un vērtēja Špoģu vidusskolas skolēni un bibliotēkas lietotāji (kopskaitā 12).

Pārskata gadā tika turpināts darbs pie kvalitatīva un daudzveidīga krājuma komplektēšanas: saņemti **713** jauni eksemplāri, t.sk. 196 daiļliteratūras un nozaru grāmatas. Tika apkopots un sistematizēts novadpētniecības materiāls. Periodiskie materiāli tika abonēti saskaņā ar lietotāju pieprasījumu un vēlmēm.

Višķu pagasta bibliotēkas ārējās apkalpošanas punkts "Vīganti" turpina darbu pie krājuma rekatalogizācijas.

Bibliotēkā nav kārtīgas apkures sistēmas un iespējas ierīkot sanitāru mezglu. Lai bibliotēkai pilnvērtīgi darboties un saglabātu esošu IT aprīkojumu, jādomā par pārcelšanu citās telpās.

Darbs ārkārtējās situācijas laikā.

Bibliotēkas darbību pārskata periodā būtiski ietekmēja valstī izsludināta ārkārtas situācija un saistītie ar to ierobežojumi. Ārdurvīs un bibliotēkas telpās tika izvietota aktuālā saistītā informācija.

Bibliotēkā nav pieejams sanitārais mezgls ar izlietni roku mazgāšanai. Tātad tika ievērota stingrāka virsmu dezinfekcija, izvietotas roku dezinfekcijas līdzekļi pie ieejas/izejas, izveidotas distancēšanās atzīmes - grīdas marķējumi un norādes.

Tika atcelti 4 pasākumi, bibliotēkas lietotājiem nebija iespējas klātie izpausties radošas darbnīcās, kārtīgi apskatīt izstādes, izmantot datoru un internetu, laikus saņemt sen kārotu grāmatu /grāmatas karantīna/, pārlapot jaunus žurnālus un avīzes uz vietās.

Bibliotēkas darbinieki turpināja pilnveidot un attīstīt profesionālās prasmes mācību semināros attālināti, saņemt speciālistu konsultācijas sarakstē vai telefoniski un apgūt jaunās zināšanas pašizglītošanas procesā.

SATURS

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	4
2. Finansiālais nodrošinājums	4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	5
4. Personāls	5
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	6
6. Krājums	9
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	12
8. Novadpētniecība	13
10. Publicitāte	14
11. Sadarbības tīkla raksturojums	Kļūda! Grāmatzīme nav definēta. 4

1. Vispārīgs bibliotēkas/reģiona bibliotēku raksturojums

Īss situācijas apraksts

Višķu pagasta bibliotēka (turp. Bibliotēka) ir kultūras un informācijas centrs, kas nodrošina bibliotekārus pakalpojumus un informācijas pieejamību ikvienam pagasta iedzīvotājam un visiem interesentiem, veicina pagasta sabiedrības izaugsmi un piedalās mūžizglītības procesā. Višķu pagastā uz 01.01.2021. g. dzīvo **1524** iedzīvotāji. Bibliotēkas apkalpojamajā teritorijā atrodas Špoģu vidusskola, Profesionālās izglītības kompetences centra “Daugavpils Būvniecības tehnikums” izglītības programmas īstenošanas vieta “Višķi”, Mūzikas un mākslas skola, pagasta pārvalde. Bibliotēkai ir izstrādāti un apstiprināti bibliotēkas darbību reglamentējošie pamatdokumenti, gada un mēneša plāni, kas atspoguļo bibliotēkas darbu. Bibliotēka dibināta 1950. gadā un 2003. gadā 14. oktobrī ir reģistrēta LR Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā ar Nr. 100.

Informācija par padotībā esošajām iestādēm (bibliotēku filiālēm, ja tādas ir), reģiona bibliotēkām, izglītības iestāžu bibliotēkām, ārējiem apkalpošanas punktiem

Pagasta iedzīvotāji bibliotekāros pakalpojumus saņem Višķu pagasta bibliotēkā un ārējās apkalpošanas punktā “Vīganti”.

Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā nav notikušas.

Pārskata periodā paveiktais no bibliotēkas stratēģijā (attīstības plānā) definētajiem virzieniem un uzdevumiem

- Krājuma komplektēšana notika saskaņā ar 2016. gadā izstrādāto krājuma komplektēšanas politiku, atbilstoši lietotāju interesēm.
- Novadpētniecības darbs veikts saskaņā ar darba plānu, kas pārskata gada vairāk novirzīts uz tradicionālo un elektronisko novadpētniecības resursu popularizēšanu un pagasta vēstures pētīšanu, novadpētniecības materiāla sistematizēšanu un kārtošanu.
- Krājuma un Bibliotēkas popularizēšanas pasākumi notika saskaņā ar 2020. gada darba plānu, palāgojot tos valstī izsludinātajai ārkārtas situācijai.

Bibliotēku akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

1. Finansiālais nodrošinājums

Bibliotēkas sekmīgas darbības priekšnoteikums ir savlaicīga un precīza budžeta plānošana un piešķirto līdzekļu racionāla izlietošana. Bibliotēka tiek finansēta atbilstoši pašvaldības budžetā paredzētajiem finanšu līdzekļiem. Saimniecības un komunālus pakalpojumus, periodikas, kancelejas izdevumus apmaksā Višķu pagasta pārvalde.

Pašvaldības finansējums Bibliotēkas darbības nodrošināšanai ir stabilš un apmierina Bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu.

Tabula “Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums”

	2018	2019	2020
Kopā (EUR)	20987	19706	20404
Pašvaldības finansējums	20987	19706	20404
Citi ieņēmumi:	-	-	-

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2018	2019	2020
Izdevumi kopā (EUR)	20987	19706	20404
Darbinieku atalgojums (bruto)	10144	10922	12887
Krājuma komplektēšana	2051	2054	2047

2. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi netika veikti.

Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām netika veikta.

Jaunu ēku būvniecība nav paredzēta (plānota).

Iekārtas, aprīkojums.

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/ apmierinošs/neapmierinošs)
Datori	2	11	Labs/ apmierinošs
Printeri	2	2	Apmierinošs/labs
Skeneris		2	Apmierinošs/2005.g.

2020. gadā tika saņemti 3 jauni datori – divi lietotājiem, viens darbiniekam. Divi printeri, skeneris un divi datori tiks norakstīti 2021. gadā nolietojuma dēļ (2005.g.). Iekārtu un aprīkojumu stāvoklis apmierina lietotāju un darbinieku prasības, ļauj pildīt visas nepieciešamās darbības. Interneta pieslēguma ātrums ir apmierinošs.

Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Bibliotēkas telpas daļēji atbilst lietotāju un darbinieku prasībām. Jādomā par apkures sistēmas rekonstrukciju, jo gaisa temperatūra telpās rudens/ziemas periodā nav augstākā par +10 grādiem /ar izkurinātu krāsni/, kas ietekmē darbinieka veselību, lietotāju labsajūtu un tehniskā aprīkojuma darbību.

Ēka, kur atrodas bibliotēkas telpas, veca, nav pievienota ūdensvadam un kanalizācijai, sakarā ar to nav iespējas ierīkot sanitāru mezglu.

3. Personāls

Personāla raksturojums

Višķu pagasta bibliotēkā strādā divi darbinieki:

- Bibliotēkas vadītāja ar augstāko izglītību citā jomā, strādā uz pilnu slodzi Višķu pagasta bibliotēkā Višķu ciematā.
- Bibliotekāre ar profesionālu vidējo izglītību citā jomā, strādā uz pusslodzi ar pamata darba vietu Višķu pagasta bibliotēkas ārējās apkalpošanas punktā "Vīganti".

Darbus veic saskaņā ar Višķu pagasta pārvaldes apstiprināto darbinieku amata aprakstu.

Darbinieki ir ieguvuši zināšanas darbā ar moduli BIS ALISE, strādā ar to kopš 2018. gada.

Izmaiņas personālā sastāvā nav veiktas.

Finansējums personāla attīstībai

Višķu pagasta pašvaldība finansē un atbalsta darbinieku profesionālo pilnveidi, daļību pieredzes apmaiņas braucienos. Tālākizglītība notiek saskaņā ar bibliotēkas attīstības procesu, Daugavpils novada Mācību centra piedāvājumu un darbinieku vajadzībām. Ņemot vērā valstī izsludināto ārkārtas situāciju un ar to saistītiem ierobežojumiem, mācību pasākumi klātienē tika atcelti. Tomēr, pateicoties Daugavpils novada bibliotēku metodiskā centra profesionālajai darbībai vairāki mācību semināri notika attālināti.

Tabula “Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi”

N.p.k .	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits
1	05.02	DNKC “Vārpa”	DNKC	Informacionāls seminārs “Darbam ar IS ALISE moduļiem – Cirkulācija, Meklēšana un atlase, Komplektēšana”	4
2	10.12	Attālināti ZOOM platforma	DNKC	Attālinātais tiešsaistes seminārs “Digitālo tehnoloģiju ietekme un nozīme mūsdienu pārmaiņu sabiedrība un gādībā”	5

Problēmas un to risinājumi personāla jomā

Pārskata gadā tika aktīvi izmantota iespēja pilnveidot profesionālo kvalifikāciju attālināti, piedaloties mācību stundās un semināros. Tika apgūts darbs konferences platformā ZOOM – jaunā pieredze, kas noteikti būs izmantojama nākotnē. Darbiniekiem jāpadziļina un jāpapildina zināšanas profesionālajā jomā un IT tehnoloģijās.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2018	2019	2020	% salīdzinot ar iepriekšējo gadu	
				2018/2019	2019/2020
Lietotāju skaits	282	292	197	+3,6%	-33%
<i>t. sk. bērni</i>	70	75	34	+6,7%	-55%
Bibliotēkas apmeklējums	3927	3944	1881	+0,4%	-52%
<i>t. sk. bērni</i>	786	650	230	-17%	-65%
Virtuālais apmeklējums					
Izsniegums kopā	5497	5501	4201	+0,1%	-24%
<i>t. sk. grāmatas</i>	3807	2775	2642	-27%	-5%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	1685	2726	1559	+60,6%	-44%
<i>t. sk. bērniem</i>	413	504	184	+22%	-64%

Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	17,7%	19%	13%	+1,3%	-6%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	Datu nav		194*		
Iedzīvotāju skaits	1592*	1542*	1502*		

Piezīme: * Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati.

Pārskata gadā tika vērojams bibliotēku lietotāju skaita -33% un proporcionāli apmeklējuma -52% kritums. Īpašu uzmanību jāpievērš bērnu lietotāju -55% un apmeklējumu -65%, kā arī proporcionāli izsniegumu -65% skaita samazināšanai. Statistisku rādītāju kritumu galvenokārt izraisīja izsludināta valstī ārkārtas situācija un ar to saistītie ierobežojumi: lasītavas pakalpojumu nepieejamība, grāmatas “karantīna”, bibliotēkas slēgšana lietotājiem, attālinātās mācības skolēniem.

Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums

Pagasta iedzīvotājiem ir iespēja saņemt visus bibliotekāros pakalpojumus Višķu pagasta bibliotēkas ārējā apkalpošanas punktā “Vīganti”: grāmatas un periodikas izsniegšana/saņemšana, SBA pakalpojumi, interneta un datoru pieejamība, datu bažu un elektroniska kataloga izmantošana, dažādu pasākumu un izstāžu apmeklējums.

Ārējā apkalpošanas punkta “Vīganti” pārskata gada rādītāji: lietotāju skaits 59* (2019- 53*), apmeklējumu skaits – 846* (2019- 946*) /t.sk bērni -126* (2019- 254*)/, izsniegums – 1200* (2019- 1220*) /t.sk grāmatas 578* (2019- 906*), periodiskie izdevumi 566* (2019- 314*). Izdevumu izsniegšana notiek bibliotēku sistēmā ALISĒ, gan manuāli, jo ārēja apkalpošanas punkta “Vīganti” krājuma rekatalogizācija nav pabeigta un turpināsies 2021. gadā.

*dati tika saņemti no Višķu pagasta bibliotēkas ārēja apkalpošanas punkta “Vīganti” bibliotekāres

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

Bibliotēka atrodas 2 stāvā un nav pieejama personām ar īpašām vajadzībām, vecākiem ar bērnu ratiņiem, tāpēc turpina attīstīt jau esošo pakalpojuma veidu – gados vecākus lasītājus, cilvēkus ar kustības traucējumiem vai ilgstošas slimības gadījumā apmeklēšanu mājās. Noteiktais termiņš - vienreiz mēnesī, ja lietotāji izsaka vēlmi apmainīt grāmatas ātrāk vai vēlāk, jāpaziņo telefoniski. 2020. gadā pakalpojumu izmantoja **10** lietotāji /8-2019.g./: 8 seniori un 2 cilvēki ar kustības traucējumiem. Katram no šiem lietotājiem ir savas lasīšanas vēlmes, tāpēc grāmatu atlase jāveic ar īpašu rūpību. Paskata gadā bibliotēkas lietotāju apkalpošana mājās tika veikta ņemot vērā valstī izsludinātu ārkārtas situāciju, ievērojot visus noteikumus un ierobežojumus.

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām

Bibliotēkas pakalpojumus izmanto dažādu lasītāju mērķgrupas. Bezdarbnieki, kas nāk uz bibliotēku, meklēt atbilstošas darba vakances interneta portālos (biežāk www.nva.gov.lv , www.visidarbi.lv , www.ss.com), lasīt preses izdevumus, kā arī lūgt bibliotekāra palīdzību CV sastādīšanā. Seniori un māsasaimnieces - viena no aktīvākajām bibliotēkas lietotāju grupām, kura labprāt piedalās bibliotēkas aktivitātēs un apmeklē bibliotēku.

2020. gadā izsludināta valstī ārkārtas situācija un ar to saistītie ierobežojumi krietni ietekmēja uz bibliotekāro pasākumu norisi. Tika atcelti **4** pasākumi - Višķu pagasta bibliotēkā - bibliotēku nedēļai veltīts pasākums “Iedvesmo, iesaisti, iespējo, vieno”, Dzejas dienai veltīta tikšanās ar novadnieci H. Hansonī “Es un dzeja” un bibliotēkas lietotāju gada sarīkojums “Ticēsim brīnumam”; Silavišķu ārējās apkalpošanas punktā - „Nāc mēnestiņš gaismoties”. Netika rīkotas **3** radošās darbnīcas - „Nāc

nākdama Liela diena!” olu dekora veidošana, „Apsveic savu māmiņu”, „Uzzīmēsim vietu , kur es dzīvoju” un 2 meistarklases - “Līgas pušķis”, “Dekupāža”.

Uzziņu un informācijas darbs

Bibliotēka sniedz uzziņu un informācijas (konsultācijas) pakalpojumus, izmantojot tradicionālos un elektroniskos informācijas avotus. 2020. gadā bibliotēkas lietotājiem sniegtas 97 (2019.g. – 205) dažāda veida uzziņas: elektroniskās, pārsvarā izmantojot portālus www.nva.gov.lv , <https://www.latvija.lv/> ; tematiskās, adresālās (par rakstniekiem, māksliniekiem) un faktogrāfiskās (vēsturiskie datumi), izmantojot bibliotēkas krājumu, datu bāzi www.letonika.lv. Gada laikā novērojams sniegto uzziņu skaita samazinājums (-108/-52%) kas proporcionāli atkarīgs no kopēja apmeklējuma skaita samazinājuma / -52%/, bet arī liecina par to, ka lielākajā daļā mājsaimniecību jau ir iegādāts dators un nodrošināts interneta pieslēgums..

Bibliotēkas izglītojošā darbība

Bibliotēkā nodrošināta piekļuve e-pakalpojumiem visa vecuma apmeklētājiem neatkarīgi no prasmēm informācijas tehnoloģiju jomā. Lai sekmētu bibliotēkas lietotāju informācijas tehnoloģiju prasmju apguvi vai/un uzlabošanu Bibliotēka, pēc pieprasījuma, organizē individuālās datorapmācības iesācējiem, kuros tie apgūst pirmās iemaņas datora lietošanā, e-pastu izveidošanā un lietošanā, komunikācijā sociālajos tīklos, interneta bankas, informācijas meklēšanā un bibliotēkas elektroniskā kataloga izmantošanā.

Ņemot vērā valstī izsludināto ārkārtas situāciju un ar to saistītiem ierobežojumiem bibliotēkas lietotāju apmācība darbam ar datoru pārskata gadā netika veikta.

Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

Bibliotēkas lietotājiem tiek nodrošināta pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība gan no e-vides – bezmaksas internets un WiFi pieslēgums, gan drukātā veidā - plakāti, afišas, bukleti.

Elektroniskais katalogs kā pakalpojums

Višķu pagasta bibliotēkas grāmatu krājums ir pilnībā atspoguļots elektroniskajā katalogā. Bibliotēkas darbinieks sniedz individuālās konsultācijas par nepieciešamā iespieddarba meklēšanu elektroniskajā katalogā, piedāvā un palīdz grāmatu lasītājiem kļūt par autorizēto bibliotēkas lietotāju un izmantot iespēju pasūtīt, pagarināt iespieddarbus. Bibliotēkas lietotāji pārsvara ir Višķu ciema gados veci iedzīvotāji, kam nav datora ar interneta pieslēgumu, līdz ar to pieprasījums šīm pakalpojumam ir mazs.

Tabula “Autorizētie lietotāji”

Autorizēti lietotāji (2018)	Autorizēti lietotāji (2019)	Autorizēti lietotāji (2020)	% salīdzinot ar iepr. gadu
0	3	10	+300%

Ārējā apkalpošanas punkta “Vīganti” grāmatu krājums tikai daļēji (48%) atspoguļots kopkatalogā, kas apgrūtina izdevuma meklēšanu, apkalpošanu un precīzu statistikas veidošanu.

Iekšzemes un starptautiskais SBA

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2018	2019	2020
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	24	25	0
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	110	107	179

Analizējot SBA pasūtījumus, redzams, ka galvenokārt tā ir daiļliteratūra, kas nav pieejama bibliotēkas krājumā, jo visus izdevumus ar ierobežotu budžetu krājuma komplektēšanai nav iespējams iegādāties, īpaši mazajās bibliotēkās. Lai nodrošinātu lasītājus ar pieprasījumu, SBA sadarbība notiek ar Daugavpils novada bibliotēkām.

Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Bibliotēka pieejama visiem interesentiem, neatkarīgi no vecuma, no sociālās un etniskās piederības. Personām ar īpašām vajadzībām tika sniegti pakalpojumi dzīves vietā. Iedzīvotāji galvenokārt izvēlas apmeklēt bibliotēku dienas pirmajā pusē, kad dodas uz veikalu. Bērni, savukārt bibliotēkā iegriežas pēc mācībām skolā.

Sakarā ar valstī izsludināto ārkārtas situāciju un ieviestiem ierobežojumiem, bibliotēkas apmeklētājiem ilgu laiku nebija iespējas izmantot bibliotēkas lasītavas pakalpojumus - lietot datoru un internetu, lasīt uz vietās avīzes un žurnālus, piedalīties pasākumos. Skolēni, kas mācās attālināti neapmeklē bibliotēku.

6. Krājums

Krājuma komplektēšanas politika un organizācija

Krājuma komplektēšana notiek saskaņā ar 2016. gadā izstrādāto krājuma komplektēšanas politiku. Tajā noteikti galvenie rīcības virzieni konkrētajam periodam - mērķi, kritēriji, krājuma glabāšanas principi, sadarbība krājuma veidošanā, komplektēšanas avoti.

Daugavpils novada pagastu bibliotēku krājuma komplektēšanu novadā veic ar centralizētu iepirkumu, paredzot grāmatu iegādei EUR 0.9 uz vienu iedzīvotāju. Jaunās grāmatas un preses izdevumi tiek iegādāti par Daugavpils novada pašvaldības piešķirtajiem līdzekļiem, kā arī saņemti dāvinājumi.

Bibliotēkas krājumu pārziņa un veido bibliotēkas vadītāja. Bibliotēka komplektē savu krājumu ņemot vērā krājuma izmantošanu iepriekšējā darbības gadā, lai tas būtu universāls un aktuāls, atbilstu dažādām lietotāju vecumam un izglītības līmenim, sniegtu mūsdienīgu informāciju un veicinātu sabiedrības mūžizglītību.

Krājuma komplektēšanā prioritātes pārskata periodā:

-latviešu oriģinālliteratūra (72 eks.)

-klasiskā literatūra (latviešu un krievu valodās, ar mērķi atjaunot krājumu), daiļliteratūra,

-literatūra jauniešiem/bērniem

-uzziņu literatūra (pieprasītākā literatūra ir sekojošās nozarēs: rokdarbi, dārzkopība, medicīna, pedagoģija, māksla, datorzinātnes).

Regulāri tiek izvērtēta katra iespieddarba vai cita dokumenta aktualitāte, atbilstība mūsdienu prasībām un fiziskais stāvoklis. Krājums regulāri tiek atbrīvots no nolietotajiem izdevumiem. Tā rezultātā, lietotājiem ir vieglāk un ērtāk orientēties krājumā un intensīvāk to izmantotu.

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2018	2019	2020
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	2051	2054	2047
<i>t. sk. grāmatām</i>	1384	1384	1383
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	236	254	313
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	667	670	664
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	0,8	0.81	0,9
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	2051	2054	2047

Rekatalogizācija

Daugavpils novada bibliotēku vienotajā elektroniskajā kopkatalogā <http://naujene.biblioteka.lv/alise/>, ir ievadīti 6173 eksemplāri, 87% no kopējā pagasta bibliotēkas krājuma.

Višķu pagasta bibliotēkas krājums ir pilnībā ievadīts (4894 eks.) un atspoguļots vienotajā elektroniskajā kopkatalogā.

Ārējā apkalpošanas punktā "Vīganti" darbs ar krājuma rekatalogizāciju turpināsies 2021. gadā, jo līdz 31.12.2020.g. tika ievadīti tikai **48% (845 eks.)** no kopēja grāmatu skaita (1749); periodiskie izdevumi ievadīti kopkatalogā pilnībā.

Krājuma pārbaude

Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

Krājuma rādītāji

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2018	2019	2020
Jaunieguvumi kopā	626	665	713
<i>t. sk. grāmatas</i>	222	194	196
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	32	31	72
<i>t. sk. bērniem</i>	34	29	42
Izslēgtie dokumenti	310	1232	428
Krājuma kopskaits	7358	6791	7077
Grāmatu krājuma apgrozība	0,8	0.81	0,6
Periodisko izdevumu apgrozība	3.5	2.3	7,9

Salīdzinot ar 2019. gadu, pārskata gadā ir palielinājies jaunieguvumu skaits (+48), t.sk. grāmatas (+2), latviešu daiļliteratūra (+41), bērnu grāmatas (+13) Grāmatu krājuma apgrozība ir kritusi (- 0.2). Periodisko izdevumu apgrozība palielinājās.

Datubāzes

Informācijas meklēšanai datubāzē Letonika pievēršas galvenokārt skolēni un studenti, kuriem nepieciešama informācija par kādu no tēmām, arī tiek izmantota sadaļa – Lasītava, ja ir nepieciešams izlasīt kādas grāmatas e-versiju, kas ir obligātā literatūras sarakstā.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2018	2019	2020
Letonika	25	25	20

Krājuma un datubāzu popularizēšana

Krājuma popularizēšanai pārskata periodā pārsvara tika piedāvātas daudzveidīgās izstādes. Kopā tika organizētas **13** izstādes, t.sk. literārās:

- Gundegai Repšei — 60 “Mūsdienu prozas meistare”
- Anna Saksei – 115 “Ziedu pasaku valstī”
- „4.maijs – Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas diena”
- Mātes dienai veltīta izstāde “Sienāzim ir pļava zaļa,
Vālodzei ir dziesmu vaļa,
Man ir sava māmuliņa,
Es tai zelta atslēdziņa” /E. Stērste/
- Lasām vasarā.../brīvlaika literatūra bērniem un pieaugušajiem/
- J. Rainim – 155 “Dzejnieks un Latgale”
- Džanni Rodari – 100 “Sīpoliņš u citi”
- Grāmatu izstāde “BJVŽ 2020”
- Latvijas Republikas proklamēšanas 102. gadadienai veltīta literatūras izstāde “Latvija. Latgale. Māja.”,
- Adventes laika dzejoļi un stāsti
“Lai balts zied Ziemassvētku laiks...” /A. Vējāns/

t.sk. tematiskās:

- „Nāc nākdama Liela diena!”
- “Svētku galds” /dekors, tradīcijas/

Literārās (**10**), tematiskās (**2**), novadpētniecības (**1**) izstādes vienmēr izraisa interesi un piesaista bibliotēkas apmeklētājus.

Katru gadu, aizejot mūžībā, samazinās aktīvo lasītāju un pasākumu apmeklētāju skaits, jāmeklē jaunas iespējas piesaistīt iedzīvotāju uzmanību un vēlmi apmeklēt bibliotēku.

Datu bāzes www.letonika.lv popularizēšana notiek pastāvīgi – individuāli, pasākumos.

Darbs ar parādniekiem

Gandrīz visi bibliotēkas lietotāji dzīvo privātmājās, grūtības sagādā liels attālums starp bibliotēku un parādniekiem (jābrauc ar privāto mašīnu), iežogota teritorija ar suņiem, pastkastītes neeksistēšana. Problēma ir arī neprecīzi telefonu numuri un to biežā maiņa, īpaši jauniešu vidē.

Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības

Bibliotēkas krājums ir universāls, kas nodrošina lietotājus ar kvalitatīviem izdevumiem, atbilstoši mūsdienu prasībām un vajadzībām.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

Bibliotēka pievērš lielu uzmanību individuālam darbam ar bērniem un jauniešiem. Ir izveidota atbilstoši aprīkota, vizuāli pievilcīga zona bērniem. Vērojama lietotāju/apmeklējumu skaita samazināšanās, jo daudziem bērniem tiek iegādāti planšetdatori un mobilie telefoni, kas nodrošina ērtāku pieeju informācijai, jo īpaši attālinātās mācības laikā. Mazāk bibliotēku apmeklē un lasa pusaudži un jaunieši, kas to skaidro ar lielo noslogotību un laika trūkumu.

Bibliotēku krājuma veidošana

Bērnu literatūras krājums sastāda **1119** eks.. Tas ir **18 %** no kopējā grāmatu krājuma. Komplektējot bērnu grāmatas, tiek domāts par visām vecuma grupām - lai krājums būtu daudzpusīgs un interesants gan mazākiem, gan lielākiem bērniem. Komplektējot bērnu un jauniešu literatūras krājumu, tiek sekots izdevumiem Latvijas izdevniecībās, pašu lasītāju interesēm un pieprasījumam. Grāmatas tiek iegādātas latviešu, angļu un krievu valodā. 2020. gadā bērniem (pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērni) iegādātas **42** grāmatas (t. sk. **22** grāmatas - latviešu oriģinālliteratūra), abonēti 2 žurnālu nosaukumi..

Bibliotēkas bērnu nodaļas krājums daudzpusīgs un atbilst lietotāju interesēm, velmēm un pieprasījumam.

Ņemot vērā izsludināto ārkārtas situāciju, pasākumi, radošas darbnīcas ar bērniem un jauniešiem tika atcelti.

Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Ikdienā norit darbs ar informācijas meklēšanas prasmju attīstīšanu un uzlabošanu. Tiek izmantoti gan elektroniskie, gan tradicionālie informācijas resursi. Bieži vien tiek pieprasītās enciklopēdijas un datu bāze www.letonika.lv. Savukārt, lai uzlabotu bērnu un jauniešu spēju atrast, atlasīt un izmantot informāciju, bibliotēkā tika organizētas individuālās konsultācijas.

Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Latvijas Nacionālās bibliotēkas lasīšanas veicināšanas programmā "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" bibliotēka piedalās kā līdzdalību bibliotēka sadarbībā ar Špoģu vidusskolu. Lai rosinātu bērnus, jauniešus un viņu vecākus lasīt un vērtēt grāmatas, tika rīkota grāmatu kolekcijas izstāde, izplatīti informatīvie bukleti, izvietotas afišas. Lasīšanas veicināšanas programmas izskaņā ik gadu tiek rīkots noslēguma pasākums, kurā tiek apbalvoti un sumināti lasīšanas eksperti, kas šogad, ņemot vērā valstī izsludināto ārkārtas situāciju, tika pārcelts uz nenoteiktu laiku.

Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Darbs ar bērniem un jauniešiem prasa daudz vairāk laika un lielākas psiholoģiskās zināšanas nekā darbs ar citiem bibliotēkas apmeklētājiem. Bērniem nepārtraukti ir nepieciešamas dažādas novitātes un interesanti piedāvājumi, kas spētu noturēt viņu uzmanību. Bibliotēkām ir jāspēj bērniem radīt pietiekoši stipru motivāciju, lai tas kļūtu par patstāvīgu bibliotēkas apmeklētāju. Ļoti bieži motivācija ir kāds apbalvojums. Bērni un jaunieši, mazāk lasa grāmatas, bet dod priekšroku jauno tehnoloģiju produktiem. Bērniem un jauniešiem piemīt labas datorprasmes, bet informācijpratība ir vāja, nav priekšstata par informācijas meklēšanas avotiem, nav skaidras izpratnes par informācijas vajadzību. Aktīvāk jāpiesaista ģimenes kopīgo pasākumu realizēšanā.

8. Novadpētniecība

Galvenie virzieni novadpētniecības jomā saistīti ar pagasta vēstures pētīšanu, novadnieku apzināšanu, materiālu vākšanu un apkopšanu.

Novadpētniecības darba galvenās prioritātes pārskata gadā:

- novadpētniecības krājuma papildināšana, izmantojot daudzveidīgus informācijas avotus;
- tradicionālo un elektronisko novadpētniecības resursu popularizēšana;
- sadarbība ar novadniekiem.

Novadpētniecības krājums

Novadpētniecības krājums ietver dažāda tipa un veida dokumentus: grāmatas, 35 (+3) tematiskās mapes, bukleti, pētnieciskie darbi – skolēnu un pagasta iedzīvotāju dāvinājumi bibliotēkai. Višķu pagasta bibliotēkā pastāvīgi tiek veikts darbs pagasta vēstures izpētē, materiālu apkopšana un saglabāšana. Bibliotēkā tiek turpināta novadpētniecības kartotēka, mapes tiek pastāvīgi papildinātas ar jauniem materiāliem. Bibliotēkā izveidots novadpētniecības stūrītis, kurā izvietoti novadpētniecības materiāli – grāmatas, bukleti, fotogrāfijas, dokumenti.

Novadpētniecības materiālus izmanto skolēni, studenti, pagasta pastāvīgie iedzīvotāji un viesi Višķu ciemata vēstures izzināšanai.

Novadpētniecības darba popularizēšana

Lai popularizētu bibliotēkas novadpētniecības krājumu un palīdzēt izpaust pagasta cilvēku interesantākās aizraušanās un nodarbes, bibliotēka organizē dažāda satura izstādes: „Barikāžu laiks - varoņu laiks” - izstāde tika atklāti Višķu ciema iedzīvotāju materiāli /fotoattēli, atmiņas/ par piedalīšanos 1991. gada barikādēs.

Augustā mēnesī Višķu pagastā notika nozīmīgs pasākums “Izraēla Višķu sinagogas vietā”, kura laikā tika pieminēti ebreji, kas cietuši no holokausta. Plašāk iepazīties ar pasākuma gaitu var vietnēs: <https://www.daugavpilsnovads.lv/video/pieminas-pasakums-izraela-visku-sinagogas-vieta>/<https://www.youtube.com/watch?v=9QLaeTQ0edo>. Lai plašāk iepazīt ebreju kopienu Višķu ciematā un iesaistīties pasākumā, tika apkopoti materiāli un izveidotas trīs tematiskās mapes - “Ebreju piemiņas vietas Višķos”, “Ebreju kultūra un tās pēdas Višķu ciematā” un “Tirgu iela Višķos”. Pasākuma ietvaros materiāli tika noformēti izstādē “Ebreju mantojums Višķos”.

Sadarbība novadpētniecības jomā

Bibliotēka regulāri sadarbojas ar pagasta un novada rakstniekiem, dzejniekiem, māksliniekiem un amatniekiem.

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Apmeklētāju informēšanai pie bibliotēkas ieejas izvietota plāksne ar bibliotēkas nosaukumu un darba laiku. Pagasta teritorijā ir izvietota norāde uz bibliotēku. Lai informētu lietotājus un pārējo sabiedrību par bibliotēkas pakalpojumiem un funkcijām, bibliotēka izmanto dažādas publicitātes formas: informācijas stendu, ielūgumus. Višķu pagasta mājas lapā www.viski.lv, Daugavpils novada domes mājas lapā www.dnd.lv - izvietota informācija par bibliotēkas darbību: bibliotēkas reglaments, lietošanas noteikumi, bibliotēkas pakalpojumi, bibliotēkas foto.

Par darbu ārkārtas situācijā un ar to saistītiem ierobežojumiem bibliotēkas lietotāji tika informēti. Ārduvīs un bibliotēkas telpās tika izvietota aktuālā saistītā informācija, izveidotas distancēšanās atzīmes - grīdas marķējumi un norādes.

Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi

Jebkura veida sabiedrībai sniegta informācija veicina bibliotēkas atpazīstamību un popularitāti. Pārskata gadā tika izliktās 14 (novadpētniecības -2, bērnu nodaļa – 4, pieaugušiem -8) dažāda veida un satura izstādes .

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām

Lai darbs bibliotēkā varētu attīstīties sekmīgāk un radošāk, viennozīmīgi vajadzīgi un svarīgi ir sadarbības partneri, kas gatavi sadarboties. Bibliotēkai ir plašs sadarbības partneru loks: Višķu pagasta pārvalde, Daugavpils novada dome- “Pagasta svētki”, Špoģu vidusskola -“Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, Profesionālās izglītības kompetences centra “Daugavpils Būvniecības tehnikums” izglītības programmas īstenošanas vieta “Višķi”– uzziņu literatūra un datoru izmantošana, Mūzikas un mākslas skola – bibliotēkas noformējums, vietējie iedzīvotāji -tematiskie pasākumi, novadnieki - tikšanās.

Višķu pagasta bibliotēka sadarbojas un rīko kopīgus pasākumus ar Biķernieku, Maļinovas, Ambeļu, Dubnas pagastu bibliotēkām.

Sastādīja:

Višķu pagasta bibliotēkas vadītāja

J. Lonska

14.01.2021.g.